

8.2 PREVZEMANJE ZAPISOV

Kadar pri iskanju ugotovimo, da zapisa za bibliografski vir ni v lokalni bazi podatkov, preverimo, ali obstaja v COBIB-u. Če zapisa ni v COBIB-u, lahko preverimo, ali obstaja v kateri drugi vzajemni bibliografski bazi podatkov v mreži COBISS.Net ali kateri drugi tuji bazi podatkov (Online katalog Kongresne knjižnice, WorldCat, ISSN). Če zapis obstaja, ga (lahko) nato prevzamemo v COBIB in lokalno bazo podatkov.

8.2.1 Zapis obstaja v COBIB-u

Če pri iskanju ugotovimo, da zapisa za bibliografski vir v lokalni bazi podatkov še ni, obstaja pa v COBIB-u, ga moramo od tam prevzeti.

Postopek

Izhajamo iz okna **Bibliografski zapis**.

1. Izberemo metodo **Iskanje / <akronim lokalne baze podatkov>/COBIB**.

Odpre se okno **Iskanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podatkov>)**.

2. Vpišemo ustrezno iskalno zahtevo in izvedemo iskanje v lokalni bazi podatkov. Postopek iskanja je podrobneje opisan v pogl. 4.

Zapisa za bibliografski vir, ki ga iščemo, ni med rezultati iskanja.

3. Kliknemo gumb **COBIB** in isto iskanje ponovimo še v COBIB-u.

Zapis za bibliografski vir, ki ga iščemo, je med rezultati iskanja. Nadaljujemo z naslednjim korakom.

Če zapisa za bibliografski vir ni med rezultati iskanja, preverimo še v drugih vzajemnih bazah podatkov v mreži COBISS.Net in/ali drugih tujih bibliografskih bazah podatkov (gl. pogl. 8.2.2, 8.2.3 in 8.2.4).

4. Označimo ustrezni zapis na seznamu rezultatov iskanja in kliknemo gumb **Izberi**.

Zapis, ki smo ga izbrali, se doda kot zavihek v odložišče zapisov.

5. Označimo ustrezni zavihek in izberemo metodo **Zapis / Prevzemi zapis**.

Zapis se naloži v urejevalnik. Hkrati se izvede tudi programsko preverjanje zapisa. Če zapis vsebuje napake, se odpre okno s seznamom napak. Okno zapremo s klikom na gumb **V redu**.

Če v zapisu niso potrebni popravki oz. dopolnitve, nadaljujemo s korakom 7, sicer pa z naslednjim korakom.

Opozorilo:

*Metoda **Zapis / Prezemi zapis** ni aktivna, kadar je v urejevalniku že naložen drug zapis ali kadar v odložišču zapisov ni izbran zapis iz COBIB-a.*

Če poskušamo iz COBIB-a prevzeti zapis, ki je označen za brisanje, ali prevzeti zapis, ki v lokalni bazi podatkov že obstaja, nas program opozori, da to ni možno.

Pri prenosu vsebine izbranega zapisa v urejevalnik se ne prenesejo polja, ki vsebujejo podpolje 5 s siglo druge knjižnice (polja 012, 141, 316 itd.). Po shranjevanju se ta polja ponovno dodajo v zapis v COBIB-u.

6. Ustrezno popravimo oz. dopolnimo podatke v zapisu. Možnosti za delo v urejevalniku so opisane v pogl. 7.
7. Zapis shranimo z metodo **Zapis / Shrani zapis**.

Če so v zapisu napake, ki jih je možno programsko ugotoviti, nas program na to opozori, prav tako nas opozori tudi na zapise v COBIB-u, ki bi lahko bili dvojniki zapisa, ki smo ga pravkar urejali. Program nas opozori tudi, kadar se bodo v COBIB-u spremenila polja za vsebinsko obdelavo (gl. pogl. 7.1.10).

Zapis, ki smo ga popravili oz. dopolnili, se shrani v COBIB in lokalno bazo podatkov. Če zapisa nismo spreminjali, se shrani le v lokalno bazo podatkov.

Opozorilo:

Napake, na katere nas opozori program, je treba preveriti in po možnosti popraviti.

8.2.2 Zapis obstaja v mreži COBISS.Net

Če pri iskanju ugotovimo, da zapisa za bibliografski vir v lokalni bazi podatkov in COBIB-u še ni, obstaja pa v kateri od drugih vzajemnih bibliografskih baz podatkov v mreži COBISS.Net, ga lahko od tam prevzamemo v COBIB in lokalno bazo podatkov.

Pogoj

Zapisa ni ne v lokalni bazi podatkov ne v COBIB-u.

Postopek

Izhajamo iz okna **Bibliografski zapis**.

1. Izberemo metodo **Iskanje / COBISS.Net**.
Odpre se okno **Iskanje – Bibliografski zapis (COBISS.Net)**.
2. Vpišemo ustrezno iskalno zahtevo in izvedemo iskanje. Glede na vir, ki ga želimo katalogizirati, se lahko odločimo za iskanje po vseh vzajemnih bazah podatkov v mreži COBISS.Net hkrati, lahko pa iz spustnega seznama

pri gumbu **COBISS.Net** izberemo eno od vzajemnih bibliografskih baz podatkov (npr. COBIB.SR) in s tem iščemo le po enem COBIB-u.

Če zapis za bibliografski vir najdemo in je dovolj popoln, nadaljujemo z naslednjim korakom.

Če presodimo, da bi bilo popravljanje oz. dopolnjevanje zapisa preveč zamudno, zapisa ne prevzamemo, temveč ga kreiramo od začetka (gl. pogl. 8.3.1).

Opozorilo:

Pri iskanju po mreži COBISS.Net v iskalniku ni na voljo polje "Skeniranje" za dodatno omejitev iskanja.

3. Označimo ustrezní zapis na seznamu rezultatov iskanja in kliknemo gumb **Izberi**.

Zapis, ki smo ga izbrali, se doda kot zavihek v odložišče zapisov.

4. Označimo ustrezní zavihek in izberemo metodo **Zapis / Prevzemi zapis**.

Zapis se naloži v urejevalnik, pri čemer se določeni podatki programsko uskladijo s pravili, ki veljajo v sistemu, v katerega želimo zapis prevzeti. Nekateri izrazi, ki se v zapisih pogosto pojavljajo (npr. splošna oznaka gradiva), se prevedejo. Brišejo se nekateri podatki lokalnega pomena (npr. šifra raziskovalca). Če v poljih za predmetne oznake ni bilo kode za sistem predmetnih oznak, se doda ustrezna koda glede na to, iz katerega sistema COBISS prevzamemo zapis, npr. *BG – Nespecificiran geslovník COBISS.BG*. Če sistem uporablja samo latinico, se morebitni cirilični podatki avtomatsko pretvorijo v latinico. Hkrati se izvede tudi programsko preverjanje zapisa. Če zapis vsebuje napake, se odpre okno s seznamom napak. Okno zapremo s klikom na gumb **V redu**.

Opozorilo:

*Metoda **Zapis / Prevzemi zapis** ni aktivna, kadar je v urejevalniku že naložen drug zapis ali kadar v odložišču zapisov ni izbran zapis iz COBIB-a.*

Če poskušamo iz mreže COBISS.Net prevzeti zapis, ki je označen za brisanje, ali prevzeti zapis, ki v vzajemni bazi podatkov že obstaja, nas program opozori, da to ni možno.

5. Ustrezno popravimo oz. dopolnimo podatke v zapisu. Možnosti za delo v urejevalniku so opisane v pogl. 7.

Opozorilo:

Zapis, ki ga prevzemamo iz druge vzajemne baze podatkov v mreži COBISS.Net, je treba preveriti in po potrebi uskladiti s pravili, ki veljajo pri katalogizaciji v sistemu COBISS, v katerega ga prevzemamo.

V sistemih COBISS, v katerih je vzpostavljena normativna kontrola, je treba polja pod normativno kontrolo povezati z ustreznimi normativnimi zapisi ne glede na to, ali je v sistemu, iz katerega prevzemamo zapis, normativna kontrola vključena ali ne.

6. Zapis shranimo z metodo **Zapis / Shrani zapis**.

Če so v zapisu napake, ki jih je možno programsko ugotoviti, nas program na to opozori, prav tako nas opozori tudi na zapise v COBIB-u, ki bi lahko bili dvojniki zapisa, ki smo ga pravkar urejali (gl. pogl. 7.1.10).

Zapis, ki smo ga popravili oz. dopolnili, se shrani v COBIB in lokalno bazo podatkov.

V sistemsko polje zapisa se vpiše datum prevzema zapisa iz mreže COBISS.Net in ime osebe, ki je zapis prevzela. Pri imenu osebe, ki je zapis kreirala, se doda oznaka COBIB-a, iz katerega je bil zapis prevzet. Zapis dobi verzijo 1 in obdrži identifikacijsko številko iz sistema COBISS, iz katerega je bil prevzet.

Opozorilo:

Napake, na katere nas opozori program, je treba preveriti in po možnosti popraviti.

8.2.3 Zapis obstaja v Online katalogu Kongresne knjižnice ali bazi podatkov WorldCat

Če pri iskanju ugotovimo, da zapisa za bibliografski vir v lokalni bazi podatkov in COBIB-u še ni, obstaja pa v Online katalogu Kongresne knjižnice ali bazi podatkov WorldCat,¹ ga lahko od tam prevzamemo v COBIB in lokalno bazo podatkov. Iz teh dveh baz podatkov prevzemamo predvsem zapise za monografske publikacije in neknjižno gradivo, zapise za kontinuirane vire pa še naprej prevzemamo iz baze podatkov ISSN (gl. pogl. 8.2.4).

Zapisi so v formatu MARC 21, zato se ob prenosu pretvorijo v format COMARC/B. Hkrati se prevedejo iz angleščine ali drugega tujega jezika tudi nekateri standardni izrazi.

Za prevzemanje zapisov potrebujemo pooblastilo CAT_NEWMARC21.

¹ Zapise iz baze podatkov WorldCat je možno prevzemati le v sistemih, ki imajo sklenjeno pogodbo s ponudnikom baze podatkov.

Pogoj

Zapisa ni ne v lokalni bazi podatkov ne v COBIB-u.

Postopek

Izhajamo iz okna **Bibliografski zapis**.

1. Izberemo metodo **Iskanje / Online katalog Kongresne knjižnice**.

Odpre se okno **Iskanje – Bibliografski zapis (Online katalog Kongresne knjižnice)**.

2. Vpišemo ustrezno iskalno zahtevo in izvedemo iskanje (za različne možnosti iskanja in pregledovanja zapisov gl. dodatek *F.1.1* in dodatek *F.1.2*).

Nasvet:

Pri iskanju po katalogu Kongresne knjižnice moramo upoštevati, da so podatki v zapisih za bibliografske vire v nelatiničnih pisavah navedeni skladno s pravili za transliteracijo oz. transkripcijo *ALA-LC Romanization Tables*. Tako se lahko pravila za posamezne jezike razlikujejo od istovrstnih pravil, ki veljajo pri katalogizaciji v sistemih COBISS.

Iskanje po "Standardna številka" zajema iskanje po vseh standardnih številkah, tudi po ISBN, ki je v zapisih vpisan brez vezajev.

Če zapis za bibliografski vir najdemo in je dovolj popoln, nadaljujemo z naslednjim korakom.

Če presodimo, da bi bilo popravljanje oz. dopolnjevanje zapisa preveč zamudno, zapisa ne prevzamemo, temveč kreiramo nov zapis, kot je opisano v pogl. *8.3.1*.

3. Označimo ustrezní zapis ali več zapisov na seznamu rezultatov iskanja in kliknemo gumb **Izberi**.

Zapis, ki smo ga izbrali, se doda kot zavihek v odložišče zapisov (za posebnosti pri zapisih v odložišču gl. dodatek *F.1.3*).

Če zapis, ki smo ga dodali v odložišče, vsebuje znake, ki jih ni v naboru znakov COBISS, se le-ti obarvajo rumeno. Pri prevzemanju se bodo prenesli oz. nadomestili z osnovnimi črkami ali z znakom "%".

4. Označimo ustrezní zavihek in izberemo metodo **Zapis / Prevzemi zapis**.

Zapis se naloži v urejevalnik. Hkrati se izvede tudi programsko preverjanje zapisa. Če zapis vsebuje napake, se odpre okno s seznamom napak. Okno zapremo s klikom na gumb **V redu**.

Opozorilo:

*Metoda **Zapis / Prevzemi zapis** ni aktivna, kadar je v urejevalniku že naložen drug zapis ali kadar v odložišču zapisov ni izbran zapis iz ustrezne bibliografske baze podatkov.*

5. Ustrezno popravimo oz. dopolnimo podatke v zapisu. Možnosti za delo v urejevalniku so opisane v pogl. *7*.

Opozorilo:

Izvorni zapis je v formatu MARC 21 in katalogiziran v angleščini v skladu z anglo-ameriškimi katalogizacijskimi pravili (AACR2, RDA) ali drugimi pravili. Pri prevzemanju se zapis programsko pretvori v format COMARC/B le do neke mere, zato ga moramo preveriti in po potrebi uskladiti s pravili, ki veljajo pri katalogizaciji v sistemu COBISS.

V sistemih COBISS, v katerih je vzpostavljena normativna kontrola, je treba polja pod normativno kontrolo povezati z ustreznimi normativnimi zapisi.

6. Zapis shranimo z metodo **Zapis / Shrani zapis**.

Če so v zapisu napake, ki jih je možno programsko ugotoviti, nas program na to opozori, prav tako nas opozori tudi na zapise v COBIB-u, ki bi lahko bili dvojniki zapisov, ki smo ga pravkar urejali (gl. pogl. 7.1.10).

Zapis se shrani v COBIB in lokalno bazo podatkov.

Opozorilo:

Napake, na katere nas opozori program, je treba preveriti in po možnosti popraviti.

Možnosti ...

Po enakem postopku prevzemamo zapise tudi iz baze podatkov WorldCat, le da za iskanje izberemo metodo **Iskanje / WorldCat** (za različne možnosti iskanja in pregledovanja zapisov gl. dodatek F.2.1 in dodatek F.2.2, za posebnosti pri zapisih v odložišču pa dodatek F.2.3).

Nasvet:

Iskanje po "OCLC ID" zajema iskanje po identifikacijskih številkah OCLC. Številka OCLC je v zapisih iz WorldCat vpisana v polje 001, pred njo pa so vpisane še črke "ocm", ki jih pri iskanju opustimo. Prav tako opustimo tudi morebitne vodilne ničle (npr. ocm00697326 iščemo kot 697326).

Če moramo prenesti več podobnih zapisov, ki jih lahko poiščemo z eno iskalno zahtevo, jih v seznamu zadetkov izberemo vse hkrati. Tako nam ni treba ponavljati iskanja, ampak le še prevzamemo zapise, ki so se dodali v odložišče zapisov.

8.2.4 Zapis obstaja v bazi podatkov ISSN

Če pri iskanju ugotovimo, da zapisa za kontinuirani vir v lokalni bazi podatkov in COBIB-u še ni, obstaja pa v bazi podatkov ISSN, ga lahko od tam prevzamemo hkrati v COBIB in lokalno bazo podatkov.

Zapisi so v formatu MARC 21, zato se ob prenosu avtomatsko pretvorijo v format COMARC/B.

Pogoj

Zapisa ni ne v lokalni bazi podatkov ne v COBIB-u.

Postopek

Izhajamo iz okna **Bibliografski zapis**.

1. Izberemo metodo **Iskanje / ISSN**.

Odpre se okno **Iskanje – Bibliografski zapis (ISSN)**.

2. Vpišemo ustrezno iskalno zahtevo in izvedemo iskanje (za različne možnosti iskanja in pregledovanja zapisov gl. dodatek *F.3.1* in dodatek *F.3.2*).

Nasvet:

Iskanje vedno začnemo s številko ISSN.

Če zapis za kontinuirani vir najdemo, nadaljujemo z naslednjim korakom, sicer pa preverimo, ali zapis obstaja v Online katalogu Kongresne knjižnice.

3. Označimo ustrezni zapis na seznamu rezultatov iskanja in kliknemo gumb **Izberi**.

Zapis, ki smo ga izbrali, se doda kot zavihek v odložišče zapisov (za posebnosti pri zapisih v odložišču gl. dodatek *F.3.3*).

4. Označimo ustrezni zavihek in izberemo metodo **Zapis / Prezemi zapis**.

Zapis se naloži v urejevalnik. Hkrati se izvede tudi programsko preverjanje zapisa. Če zapis vsebuje napake, se odpre okno s seznamom napak. Okno zapremo s klikom na gumb **V redu**.

Opozorilo:

*Metoda **Zapis / Prezemi zapis** ni aktivna, kadar je v urejevalniku že naložen drug zapis ali kadar v odložišču zapisov ni izbran zapis iz ustrezne bibliografske baze podatkov.*

5. Ustrezno popravimo oz. dopolnimo podatke v zapisu. Možnosti za delo v urejevalniku so opisane v pogl. 7.

Opozorilo:

Izvorni zapis je v formatu MARC 21 in katalogiziran v skladu s pravili, ki veljajo v mreži ISSN. Pri prevzemanju se podatki iz zapisa ISSN programsko pretvorijo v ustrezna polja v formatu COMARC/B. Zapis moramo obvezno preveriti in po potrebi uskladiti s pravili, ki veljajo pri katalogizaciji v sistemu COBISS.

6. Zapis shranimo z metodo **Zapis / Shrani zapis**.

Če so v zapisu napake, ki jih je možno programsko ugotoviti, nas program na to opozori, prav tako nas opozori tudi na zapise v COBIB-u, ki bi lahko bili dvojniki zapisa, ki smo ga pravkar urejali (gl. pogl. *7.1.10*).

Zapis se shrani v COBIB in lokalno bazo podatkov.

Opozorilo:

Napake, na katere nas opozori program, je treba preveriti in po možnosti popraviti.